

Dataskyddsförordningen (GDPR)

Dataskyddsförordningen (GDPR) gäller som lag i alla EU:s medlemsländer från och med den 25 maj 2018. Förordningen kommer att innebära en del förändringar för dem som behandlar personuppgifter för att stärka rättigheter för den enskilde när det gäller personlig integritet. Det centrala i lagen handlar om att varje person har rätt till sina egna personuppgifter. Det innebär att ingen får samla in, lagra eller sprida personuppgifter utan lagstöd. För er i en bygdegårdsförening gäller det alltså att se över hur ni behandlar personuppgifter för era medlemmar och skapa rutiner för att detta sker på ett säkert sätt.

Vad innebär den nya lagen i korthet

Samla inte in fler personuppgifter än nödvändigt och enbart för ett visst, i förväg bestämt ändamål. Spara inte uppgifterna längre än nödvändigt. Se till att ni har stöd i lagen för att samla in uppgifterna.

Lagstöd för insamling och hantering av personuppgifter

Det finns några olika typer av lagstöd för att samla in och hantera personuppgifter. De tre mest aktuella för vår organisation är följande:

- **Samtycke:** Den registrerade har sagt ja till personuppgiftsbehandlingen. Viktigt är att ni i samband med detta samtycke har informerat medlemmen om hur och varför ni hanterar dennes personuppgifter. Personen ska vara informerad om vad den samtycker till.
- **Intresseavvägning:** Föreningen får behandla personuppgifter utan den registrerades samtycke om föreningens intressen väger tyngre än den registrerades skydd av den personliga integriteten och om behandlingen är nödvändig för det aktuella ändamålet. Detta kan till exempel gälla för vissa informationsutskick från föreningen.
- **Avtal:** Den registrerade har ett avtal eller ska ingå ett avtal med föreningen.

Bilder

Kom ihåg att också en bild på en person är en personuppgift. Få samtycke till bilder ni tar, lagrar och använder i föreningens kommunikation. För mingelbilder på föreningens egna aktiviteter kan däremot lagstödet för intresseavvägning användas. Dock måste ni ta bort sådana foton om avbildad person ber er göra detta.

Handlingsplan för er förening

Det är viktigt att ni i er förening ser över er hantering av personuppgifter. Ni behöver en struktur för att hålla ordning och reda, för att kunna uppfylla lagens krav på en säker hantering. Följ gärna dessa fem steg i ert förbättringsarbete:

1. **Kartlägg** vad ni samlar in för personuppgifter, varför ni gör det, och hur ni lagrar och hanterar dessa.

2. Prata om, och skriv ner, vilka **principer** ni har för hantering av personuppgifter. Ni kan använda den bifogade mallen *Policy för personuppgiftshantering*. Ändra och lägg till i mallen så att det passar er förening.
3. Utforma **rutiner** för att följa era principer. Rutinerna ska möjliggöra att ni har ett aktuellt/uppdaterat medlemsregister där alla gett sitt samtycke till att finnas med, samt att ni hanterar detta register på ett säkert sätt så att inte personuppgifter sprids till obehöriga. Och självklart hur ni ser till att rensa i ert register så att de som inte längre vill finnas med blir borttagna från all dokumentation.
4. Utse en **person som är ansvarig** för att policyn och rutinerna följs.
5. Skapa former för ett **kontinuerligt förbättringsarbete**. Se gärna över era principer och rutiner varje år. Lever ni upp till era ambitioner? Har några problem eller incidenter skett under året? Vad kan ni förbättra ytterligare?

Om något skulle gå fel

En personuppgiftsincident är en säkerhetsincident som kan innebära risker för människors friheter och rättigheter. Till exempel om ert medlemsregister kommer i orätta händer. Det spelar ingen roll om det har skett oavsiktligt eller med avsikt. I båda fallen är det personuppgiftsincidenter. Sådana incidenter måste anmälas till Datainspektionen inom 72 timmar efter det att överträdelsen har upptäckts. Om detta inte görs kan dyra böter utfärdas. I en sådan situation måste ni också informera drabbad person om incidenten och vidta åtgärder för att liknande incident inte ska kunna ske igen.

Vad gäller för bygdegårdsdistrikten

Bygdegårdsdistrikten använder förbundets medlemsregister vilket innebär att inga andra medlemsregister på distriktsnivå ska finnas. Däremot är det lika viktigt för distrikten att se över sin hantering av personuppgifter vad gäller till exempel kommunikation och bilder. Även distrikten kan använda mallen *Policy för personuppgiftshantering*, men justera innehållet så att det passar för respektive distrikt.

Vad händer på förbunds nivå

Förbundssekreterare är sedan i mars utsedd till ansvarig för att policyn och rutinerna kring personuppgiftsbehandling hanteras korrekt i förbundet. Den 4 maj antog förbundsstyrelsen en policy för personuppgiftshantering på förbunds nivå.

Medlemsdatabasen och andra digitala system uppdateras för att öka säkerheten. Nya rutiner för information och insamling av personuppgifter har tagits fram och vissa är fortfarande under utformning.

Mer information

Kanske har du fler frågor om lagen och hur du i din förening ska agera. Mycket finns skrivet på internet att läsa och förbundskansliet finns alltid tillgängligt för frågor. Kansliet har dock inga expertkunskaper på området, men kan hjälpa till att söka svar på frågor.

För vidare läsning, se exempelvis följande hemsidor:

www.datainspektionen.se/dataskyddsreformen/

www.datainspektionen.se/Documents/enkel-kurs-dataskydd.pdf

www.techsoup.se/dataskydd